Regaib Kandili

Ömer Faruk

6 Mar, 2019

https://ilimvecihat.com

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Receb ayının ilk Cuma gecesine *"Regaib Kandili"* denilmektedir.

Receb ayı 4 haram aydan birisidir. Diğer haram aylar ise; Zü'l-Ka(i)'de, Zü'l-Hicce ve Muharrem aylarıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ki Allah katında ayların sayısı, gökleri ve yeri yarattığı gündeki Allah'ın (levh-i mahfûz'a) yazısında 12'dir. Bunlardan 4'ü haram (tazim edilmiş, saygın) aylardır. İşte bu dosdoğru olan kanundur. O halde bu aylarda kendinize zulmetmeyin…" *(Tevbe Sûresi: 36. Âyet)*

Bu ayetinde Allah Teâlâ, haram ayları diğer aylara üstün kıldığını ifade etmiş, özellikle haram aylarda herhangi bir haramını işlemek veya bir farzını yerine getirmemek suretiyle kendimize zulmetmememizi, haramlarından kaçınıp farzlarını yerine getirerek bu ayları tazim etmemizi emretmiştir. Çünkü bu aylarda günah işlemek diğer aylarda işlemekten daha büyüktür.

Haram aylarda günah gibi ibadet de büyük olur. Ramazân ayı hariç bu aylarda yapılan salih amellerin sevabı diğer helal aylarda yapılan salih amellerin sevabından daha büyüktür.

İbn Abbâs *(radiyallahu anhuma)* şöyle demiştir: *"Bu ayetinde Allah, bu aylarda işlenen günahı ve salih amel ve ecri daha büyük kılmıştır." (Câmiu'l-Beyân, Taberî, Tevbe 36. ayetin tefsirinde.)*

Dolayısıyla Receb ayı haram aylardan olduğu için bu ayda çokça salih amelde bulunmak müstehabtır.

Ancak dinde, bu aya özel olarak veya bu ay içerisindeki bir güne/geceye has olarak yapılması teşvik edilmiş belli bir ibadet yoktur. Bu ayın haram ay olması dışında diğer aylara karşı bir üstünlüğü söz konusu değildir. İşte alimlerin konuyla ilgili sözleri:

İbn Hacer el-Askalânî *(rahimehullah)*: *"Receb ayının fazileti, orucu, bu aydan belli bir günde oruç tutmak ve bu aydaki özel bir geceyi kıyamla geçirmek hakkında delil olmaya elverişli hiçbir sahih hadis gelmemiştir. Bunu kesin olarak ifade etme noktasında beni imam hafız Ebu İsmâîl el-Herevî geçmiştir." (Tebyînu'l-Aceb bimâ Verede fî Şehri Receb, sy: 23)* Bu sözünden sonra İbn Hacer, Receb ayı hakkında gelen rivayetlerin kiminin zayıf, kiminin ise

uydurma olduğunu belirtmiştir.

İbn Teymiyye *(rahimehullah): "Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den Receb ayının fazileti hakknda bir hadis sabit olmamıştır. Bilakis bu konuda Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den rivayet edilen hadislerin geneli yalandır." (İktidâu's-Sırâti'l-Mustakîm, sy:301)*

İbnu'l-Kayyim *(rahimehullah): "İçinde Receb orucu veya Receb'in bazı gecelerinde namaz geçen bütün hadisler yalan ve iftiradır." (Menâru'l-Munîf, sy:96)*

İbn Receb el-Hanbelî *(rahimehullah): "Receb orucunun fazileti hakkında ne Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den ne de ashabından herhangi bir şey sahih olmuştur. Receb ayında bu aya özel belli bir namaz yoktur. Receb ayının ilk Cuma gecesindeki Regaib namazı hakkında rivayet edilmiş olan hadisler yalandır, batıldır, sahih değildir." (Letâifu'l-Meârif, sy:228)*

Ebu Bekr et-Tartûşî *(rahimehullah): "Ebu Muhammed el-Makdisî (rahimehullah) bana şunları haber verdi, dedi ki: "Beyt-i Makdis'te bizim yanımızda Recep ve Şa'bân aylarında kılınan bu Regaib namazı hiç olmamıştır. Bu namazın bizim yanımızda ilk ortaya çıkışı 448 senesindedir... Receb ayı namazına gelince; Beyt-i Makdis'te bizim yanımızda ancak hicrî 480 senesinden sonra ortaya çıkmıştır. Bundan önce böyle bir namazı ne gördük ne de işittik." (el-Havâdisu ve'l-Bida', sy:103)*

İbnu's-Salâh *(rahimehullah): "Regaib namazı hadisi Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) adına uydurulmuş bir hadistir. Bu namaz hicrî 400'den sonra ortaya çıkmış bir bidattir." (Kitâbu'l-Bâis alâ İnkâri'l-Bidai ve'l-Havâdis, Ebû Şâme, sy:145)*

Nevevî *(rahimehullah): "Regâib namazı diye bilinen namaz -ki bu namaz 12 rek'attır, Receb'in ilk Cuma gecesinde akşam ile yatsı arasında kılınır- ve 100 rek'atlık Şa'bân'ın orta gecesi namazı, bu iki namaz bid'attır, çirkin birer bid'at ve münkerdir. Bu iki namazın "Kûtu'l-Kulûb" ve "İhyâu Ulûmi'd-Dîn" kitaplarında zikredilmesine ve bu namazlar hakkında zikredilen hadise aldanılmaz. Çünkü bunların hepsi batıldır." (el-Mecmû', 3/548)*

İbnu'n-Nahhâs *(rahimehullah): "Bu namaz bid'attır. Bunun hakkında gelmiş olan hadis, muhaddislerin ittifakıyla uydurmadır." (Tenbîhu'l-Ğâfilîn, sy:496)*

Binâen aleyh; Receb ayının ilk Cuma gecesini/Regaib kandilini tazim edip kutlamak/ihya etmek; bu geceye özel olarak ibadet kastıyla, sevap elde etmek için yapılan herbir iş *(örneğin; namaz kılmak, zikretmek, Kur'ân*

okumak, tevbe-istiğfar etmek, bu geceye has toplanıp dini bir konuda sohbet/ders yapmak, mevlütler, kasideler okumak, konferanslar, seminerler, programlar düzenlemek, ziyaretleşmek, sözlü veya yazılı tebrik gibi) Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)'*in meşru kılmadığı ve ashabı'nın *(radiyallahu anhum)* yapmadıkları onlardan sonra ortaya çıkmış bir bid'attır.

Şayet bu gerçekten güzel, dinde meşru olsaydı, dünya ve ahirette insanlar için hayır olan herbir şeyi, Allah'ın sevip razı olduğu farz/vacib-müstehab bütün ibadet çeşitlerini gösterip şer olan her şeyden de sakındırmış olan Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* muhakkak bunu da ümmetine bildirir ve O'ndan öğrendikleri her bir ibadeti bize aktarmış ve hayırlı işler yapmada en önde/en hırslı olan sahabe *(radiyallahu anhum)* bunu da bize aktarır ve bu geceyi kutlarlardı.

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.